

AP 1 BLIV GODT KLÆDT PÅ TIL AT EJERSKIFTE DIN VIRKSOMHED

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Få tjek på alle detaljerne, når du skal godt videre fra livet som selvstændig landmand.

Få en uvildig værdiansættelse af virksomheden

Det er vigtigt, at du sikrer dig, at din virksomhed er værdiansat korrekt, så du får den rette pris for din virksomhed, hvis den skal sælges, og så I kan beregne jeres muligheder for at overdrage virksomheden uden at betale for meget i skat, hvis virksomheden skal generationsskiftes.

I den forbindelse er det vigtigt, at du ikke udelukkende ser på værdiansættelsen i dit regnskab, men får en uvildig part til at validere værdiansættelsen. Det kan f.eks. være en ejendomsmægler.

Du skal kende virksomhedens fremtidige overskud og likviditetstræk

Det er også vigtigt, at du har et overblik over, hvordan din virksomhed performer økonomisk.

- Hvad har din virksomhed genereret af overskud tidligere, og hvad forventer du, at virksomheden kan genere af overskud de næste 3-5 år?
- Hvordan kommer likviditetstrækket til at se ud?

Dette er vigtigt at vide for køber, da han eller hun typisk skal præsentere et 5 års budget for sin kreditgiver, før de siger ja til at finansiere et køb. Der skal også bevilliges penge til en driftskredit, og her er det vigtigt at vide, hvor stort et likviditetstræk der forventes at være løbende i virksomheden.

Tag fat i din økonomirådgiver – han eller hun vil kunne hjælpe med at give dette økonomiske overblik.

Undgå at betale for meget i skat, når du ejerskifter din virksomhed

Der er ingen af os, der vil betale for meget i skat. Men du kan risikere at komme til det, hvis du ikke får beregnet de skattemæssige konsekvenser ved et salg. Og her er det ikke nok at kigge på tallene i regnskabet eller få en avanceberegning for ejendommen.

Du skal i stedet have beregnet flere scenarier, så du får alle vinkler med. Sørg for at gå i gang i god tid, så du har tid til at tilrettelægge processen optimalt.

Få overblik over, hvilke [muligheder ejerskiftemodeller der findes](#), eller kontakt din rådgiver.

Ved du, om succession er en mulighed for dig?

Det er også en fordel, hvis du får læst op på mulighederne for at overdrage din virksomhed med succession. Succession kan give dig en skattemæssig fordel, men der er en række betingelser, der skal være opfyldt – blandt andet i forhold til hvem der kan købe med succession.

Kontakt en rådgiver for at få konkret rådgivning om dine muligheder for at ejerskifte med succession. Du kan også læse mere om succession i artiklen "[Ejerskifte med succession](#)".

Det kan du gøre for at hjælpe et salg på vej

Typisk er det finansieringen, der driller, når de unge landmænd har svært ved at komme ind i erhvervet. Her kan du lette vejen – både for den unge og dig selv, så du kan få solgt din virksomhed.

Én måde er, at den unge overtager virksomheden i etaper. F.eks. via en earn-out-aftale. Du kan også indgå som investor i virksomheden, mens den unge står for driften, eller du kan udstede et sælgerpantebrev, så du har pant i gården, indtil den unge kan afdrage sin gæld til dig.

Du kan også overveje at omdanne virksomheden til et selskab. Dermed har du mulighed for løbende at overdrage andele af virksomheden til køber, så køber ikke skal overtage hele virksomheden på én gang.

Alt dette kræver dog, at du er ude i god tid, før du ønsker, at ejerskiftet skal være gennemført, da et løbende ejerskifte tager tid.

Har du sparet nok op til pension?

Vi anbefaler, at du sparer så meget op, at du kan få udbetalt, hvad der svarer til 80 procent af din nuværende indkomst, når du går på pension. På [pensionsinfo.dk](#) kan du finde oplysninger om dine pensionsprognoser. Det kan også være en god ide at få hjælp af en pensionsrådgiver, så du får overblik over din pension.

Vi anbefaler også, at du primært sparer op på ratepension og dernæst livrente. Hvis du har en lav indkomst, kan en aldersopsparing være et godt alternativ. Husk også, at du kan tegne gode forsikringer sammen med din pension. F.eks. for tab af erhvervsevne og udbetalinger ved kritisk

sygdom.

Få tjek på dit testamente

Er du sikker på, at arven efter dig bliver fordelt til dem, du ønsker, skal arve? Uanset om du har et testamente eller ej, kan det være en god ide at få gennemgået dine private juridiske forhold i forbindelse med et ejerskifte, så du er sikker på, at der er styr på tingene – både før, under og efter ejerskiftet.

Tag fat i din advokat eller din rådgiver for at få tjek på dit testamente.

Tænk over, hvad der skal ske, når du ikke længere er landmand

Du har knoklet i måske 25, 30, 40 eller ligefrem 50 år. Men har du tænkt over, hvad skal der ske, når der pludselig er en anden ejer af *din* virksomhed?

Få snakket med din familie, og særligt din ægtefælle eller samlever om, hvor I gerne vil bo, hvad I forventer af tiden efter, hvad du skal lave, og om du skal have en rolle i virksomheden efter ejerskiftet, og hvad den rolle skal være.

Måske regner din ægtefælle med, at I skal have mere tid sammen? Måske regner den nye ejer med, at du skal hjælpe i en periode? Eller måske har du fremtidsplaner, som du ikke har indviet andre i. Uanset hvad, er det vigtigt, at I får snakket sammen, og at I får lagt en plan for, hvad der skal ske efter ejerskiftet, så overgangen fra ejer til måske pensionist eller lønmodtager ikke bliver alt for brat.

Læs mere i kataloget ["Hvad skal der ske, når du ikke længere skal være landmand?"](#)